

VESITORNI

1964 mennessä oli Liperin Vesikunta saanut suurin piirtein valmiiksi vesihuollon kirkonkylän keskusatan, vanhainkoti yläasteen ja Kirkkosalmen itäpuoliselle kunnansairaalan, kansakoulun ja Pappilanniemen alueelle. Keskustan ja vanhainkoti yläasteen alueen jätevedet johdettiin Siikasalmeen ja Kirkkosalmen itäpuolen alueen kunnansairaalan eteläpuolella Kirkkosalmeen.

Toiminnan alusta alkaen olivat suurinpana häirtana katkokset veden toimittamisessa. Katkoksia aiheuttivat sähkökatko, jotka silloin olivat aika yleisiä ja putkirikot. Tämän takia Vesikunnan hallitus ryhtyi vuoden 1963 aikana toimenpiteisiin vesitornin saamiseksi poistamaan vesikatkokset. Lisäksi yhden pumppaamon varassa ollessa aiheutui häirtaa suurista painevaihteluista verkostossa. Tämä taas johtui siitä, että suurimman käyttäjän, meijerin vedenkulutuksessa esiintyi päivittäin varsin korkea keskikulutuksesta poikkeavia huppuja.

Kun hankkeen rahoitus saatiin varmistettua, ⁴⁹ ~~l~~ititutettiin suunnittelutoimistolla urkkatarjouksia varten suunnitelmat. Laadittu suunnitelma edellytti tornin säiliosan rakentamista lieriön muotoisena. Tornin muodosta sanoi eräs hallituksen jäsenistä, tuohan on ihan kuin varsikäsikranaatti.

Urakkatarjoukset pyydettiin muistaakseni 6-7 alan yritykseltä. Saaduissa tarjouksissa esitti Insinööritoimisto Vesto Oy vaihtoehtona pikarinmuotoista tornia. Vaihtoehtoon mukainen tarjous oli huomattavasti halvenpi kuin kaikki muut. Tämä pakotti Vesikunnan tekemään uuden tarjouspyyntökierroksen, joka päättyi siihen, että kaikki muu korottivat tuntuvasti hintaa, jos torni tehdään pikarinmuotoisena. Näin rakentaminen jäi Vestolle.

Jo ennen suunnittelua oli tutkittu eri vaihtoehtoja tornin paikaksi. Kustannussyistä paikan tuli olla mahdollisimman korkea paikka. Paikan tuli olla myös verkoston keskivaiheilla tai päinvastaisella puolella kuin vedenottamo. Vaihtoehtoina olivat loppujen lopuksi Keskuskallio osuuskaupan vastapäätä ja nykyinen paikka. Keskuskallio olisi edellyttänyt kaavan muutosta. Tämän vuoksi kävin lääninarkkitehti Ensio Lappalaisen puheilla. Hän hylkäsi keskuskallion perusteena, että linjalle kunnantalo kirkko ei sovi näin korkeaa rakennusta. Näin päädyttiin nykyiseen paikkaan

Rakennustyö pääsi alkuun kevätkesällä 1964. Rakennustyö eteni varsin nopeasi ja ilman mainittavia ongelmia. Työmaan vastaanantajan mestarin toimi rkm. Martti Tikka ja Vesikunnan puolesta työtä valvoi rkam. Kalle Karppinen. Rakennustyöväki oli pääosin liperiläisiä ja muutamia läsi syksyllä Veston seuraavalle tornityömaalle muistaakseni Elimäelle.

Vesitornin harjannostajaiset olivat ainakin työmiesten mielestä ikimuistoiset. Harjannostajaisiin ei saatu nimittäin lupaa oluen ostoon, joten hernerioikka syötiin ykköspilsnerin kera. Tornin valmisuttua eräs kilpailvan urakoitsijan edustaja sanoikin kerran, tekin sitten teitte Veston pikarin, joita on suomi täynnä,

Liperin vesitorni lieneekin viimeisiä, jossa säiliö valettiin paikallalaan ylhäällä tornissa. Myöhemmin säiliöt yleensä valettiin maassa ja nostettiin tunkkien avulla paikalleen.

Nykyään ei juurikaan enää vesitorneja rakenneta vaan esimerkiksi kaupungeissa on purettu entisiäkin torneja. Tähän on johtanut mm. sähkökatkojen vähyys, harvoin ollaan yhden vedenottamon varassa ja verkostossa vaihtoehdot tarjoavat mahdollisuuksi kiertää vauriopaikat. Lisäksi suuret käyttäjämäärät ja suuri kulutus vatiisi suuria torneja jotka tulisivat hyötyyn nähden kohtuuttoman kalliiksi.

Liperin tornin avulla voitiin aluksi vähän hankkia investointikustannuksia takaisin. Tornin säiliötilavuus, 380 m^3 vastasi reilusti vuorokausikulutusta ja pumppaus saatiin hoidettua melkein kokonaan halvalla yösähköllä.

Räsäsen Jaska